

K A T O L I K

God. II.

ŠIBENIK, 24. svibnja 1931.

Broj 21

»Vjerska sloboda i snošljivost«

Druga je osnovna sloboda liberalizma vjerska sloboda *).

„Svaki je čovjek u savjesti svojaj posve slobodan, koje li će se vjere držati!“ — tako uči liberalno novinstvo svoje čitatelje. Doživjeli smo, nije tomu još dugo, da se i na jednoj mjesnoj raspravi po zakonu o štampi govorilo: Vjersko pitanje spada u drugi red (zapravo u deveti... op. ur.). Ono ne smije smetati drugim važnim pitanjima. Dakako, jer je čovjek glede vjere „u savjesti posve slobodan“!

Što nas uči zdrav razum o toj stvari? Ili je Bog čovjeku objavio vjerske istine ili nije. Ako nije, onda uopće nema objavljene vjere, i svaka je „vjera“ u pravom smislu te riječi laž. No ako je Bog čovjeku, pošto ga je za Sebe i za istinu stvorio, objavio prve i najpotrebitije istine — vjerske istine — onda je neiskazana ludost govoriti o slobodi savjesti glede vjere. Tko dosad nije mogao naći prave vjere, taj dakako nije kriv; ali tko je mogao, a nije htio, taj ima teški grijeh na svojoj savjesti. Zato, jer ne će da Bogu vjeruje, ne će da Stvoritelju svomu služi onim načinom, koji je On sam objavio i zahltijevao.

Kakva je dakle frivolna igra s najvećim dobrima čovječanstva: govoriti o „vjerskoj slobodi“ u smislu liberalizma!

Naši liberalci (slobodoumnici) obično umiju zaodjeti svoju nauku o vjerskoj slobodi u poznate lijepe fraze o toleranciji, snošljivosti. Tako je radio i onaj najintolerantniji apostol tolerancije — Voltaire. Tako rade i danas slobodnozidarska loža i savkoliki liberalizam.

I doista, lijepa je riječ snošljivost. Samo je treba i u lijepom smislu ra-

*) Ne govorimo sada o vanjskoj slobodi vjere, po kojoj smije svaki čovjek u državi slobodno obavljati obrede svoje vjere, nego o nutarnjoj, po kojoj je čovjek u savjesti slobodan glede vjere. To naglasujemo, da nas ne bi krivo razumjeli.

zumjeti. Može se naime razumjeti o naukama ili o osobama. Čitamo li n. pr. onu glasovitu dramu Lessingovu „Mudri Nathan“, koja se zove „evanđelje tolerancije“ ili također „evanđelje slobodnoga zidarstva“: to će nam biti jasno, u kojem smislu liberalizam razumije „snošljivost“: „Sve vjeroispovijesti treba jednako cijeniti, štovati, ljubiti, snositi“. To stanovište u pogledu vjere su zauzela i neka naša „kulturno-nacionalna“ društva. A što će to reći? To će reći ili: Sve vjeroispovijesti treba jednako cijeniti, i ako su sve krive — ili: treba ih jednako cijeniti, svejedno, jesu li prave ili krive. Evo to je tolerancija nauka, tolerancija u smislu liberalizma, kada pojmove malo točnije pretresemo, te im otkinemo sjajni omot milozvučnih fraza. No ne treba ni spomenuti, da je to golema besmislenost. Istina može biti samo jedna. Sve, što joj se protivi, je zabluda. A zabludu ne možemo ni ne smijemo jednako cijeniti, ljubiti, snositi, kao i istinu. To tvrditi i to zahtijevati: tako je ogromno protivuslovlje, te ni ludak ne može veće izmisliti. No to se protivuslovlje prikriva lijepim riječima, pa zato kod lakomišljenih ljudi i dostiže onaj cilj, što ga je Lessing označio, pišući svome bratu, da je svoga „Nathana“ sastavio baš s nakanom, eda promakne vjerski indiferentizam.

U drugom smislu razumije katolička Crkva riječi: tolerancija, snošljivost. Taj smisao izrazio je već veliki sv. Augustin pišući: „Occidite errores, diligite errantes: Ubijte zablude, ali ljubite zabludjele“. Kršćansko evanđelje zahltijeva ljubav i snošljivost prema ljudima, dok slobodno zidarstvo i liberalizam traži ljubav i snošljivost prema zabludi. Reći će tko: Katolička je Crkva progonila i kaznila ljude, što su n. pr. otpali od kršćanske vjere. Jest, kad su oni širili zabludu; jer

blagost prema vuku je okrutnost prema ovcama. No čim će se liberalizam opravdati, što je od početka do danas uvijek i svagdje, gdje je mogao, progonio vjerne katolike? U tom pogledu je povijest liberalizma upravo krvlju napisana, počevši od Voltaire-a, Rousseau-a i četrdeset i četiri tisuće giljotina francuske revolucije sve do naših dana, kad su slobodnozidarske vlade u Francuskoj (g. 1903.) i Meksiku (prošlih godina) dale strijeljati i ubijati građane, koji su branili svoje svećenike, redovnike i redovnice, a i najnoviji događaji u Španjolskoj tomu su dokazom.

Međutim se vidi i ovdje liberalna snošljivost gledom na vjerske nauke u pravom svijetlu: Sve naime nauke valja trpjeti, snositi, osim katoličke. Isti smisao ima i „vjerska sloboda“ kao i „sloboda savjesti“: Slobodna je svaka vjeroispovijest, osim katoličke. I ne valja nikoga uznemirivati zbog njegove savjesti, osim kad je njegova savjest katolička. Uzor liberalac Roberspierre dao je smaknuti ljude zato, što su u svojoj sobi držali sliku Isusovu.

No „sloboda savjesti“ se razumije u liberalnom taboru još u širem smislu, u smislu naime potpune slobode od čudorednoga zakona. „Ne priznajemo zakona osim, što smo si ga sami dali.“ To se zna, da možemo taj zakon, što smo si ga sami dali, po volji i promijeniti i ukinuti. Drugim riječima: „Sve je slobodno!“ — kako veli Nietzsche. Evo savršenoga antinomizma-bezakonja, kako su mnogi s pravom nazvali liberalizam. No ne treba ni dokazivati, da je ova „sloboda“ najgore ropstvo; jer čovjek bez čudorednoga zakona pada pod nemilo, nedostojno silništvo svojih živinskih strasti. To je ono Luciferovo: „Non serviam: Ne ću služiti!“ Ne ćeš da služiš Stvoritelju i Bogu svome! Zato ćeš služiti najgorim svojim neprijateljima! Sveto Pismo je na raznim mjestima unaprijed reklo, da će ljudski rod do toga doći, i svi nam znakovi jasno govore, da smo pokročili velikim koracima prema tom cilju, o kojem govori sv. Pismo — otpadu većine roda ljudskoga od Boga svoga i od svakoga Božjeg zakona.

Fiat lux! - Neka se bistri!

II. povećano izdanje brošure krčkoga biskupa dra J. Srebrnića o Tyršovoj ideologiji i njegovim vjerskim nazorima.

V. ISHODIŠTE ODGOJNOG RADA U SVIJETLU TYRŠOVE IDEOLOGIJE

Važno je, da se pitanje iznese pred javnost i ovo, jer se Tyršova ideologija u prvom redu pruža kao sustav raznih smjernica za odgoj mladeži. Svaki idejni sustav ima svoju polaznu tačku, svoje ishodište, svoj temelj, iz koga proizlazi ili na kojem se diže sva zgrada njegova. Isto vrijedi za Tyršovu ideologiju. Toga ona ni ne sakriva, nego otvoreno ispovijeda, što je za nju gledom na nazor o svijetu *conditio sine qua non* — temelj, ishodište, s kojim ona stoji i pada.

Tyršova ideologija ističe kao svoju temeljnu ideju „ideju slobode“; „radi toga priznaje i slobodu uverenja i misli svakoga pojedinca“. Dosljedno tome „zahteva, da se na njezinom području bezuslovno poštuje svako otvoreno i iskreno uverenje i mišljenje drugih“. Pogledom na vjersko uverenje napose „smatra, da je vera najsvetiji dio unutrašnjeg života svakog pojedinca, koji treba kao bitni dio čovječjeg naziranja na svet“ cijeniti i poštivati te zahtijeva, da se na njezinom području „jednako poštuje i ispoljavanje svakog vjerskog uverenja i osećanja“.⁴⁵⁾

⁴⁵⁾ Svrani za sve gornje navode „Политика“ od 31. marta, članak dr. M. D., str. 8. Da odgovaraju navodi Tyršovoj ideologiji, tačno se razabire iz bilješki, što ih je donijela „Hrvatska Straža“ od 31. istoga mjeseca.

Duh sveti - Duh istine

Ovaj lijepi primjer prenašamo iz „Riječi Božje“:

Ima tomu nekoliko desetaka godina, što je jedan američki liječnik napisao knjigu pod naslovom: „Zašto sam postao katolik?“ Ta je knjiga veoma zanimiva. Ona nam otkriva čudnovate puteve, kojima ide duša, željna istine, dok pod utjecajem Duha Svetoga ne nađe istinu u katoličkoj Crkvi. Obračenic se zove dr Bill, a jezgra njegove knjige jest ova:

„Moj otac — tako pripovijeda dr Bill — bio je gorljiv protestant. Svi su se članovi moje obitelji rekao bih bili zakleli, da neće imati nikakva odnošaja s katoličkim svećenicima. Djed mi je pače izdavao list pod naslovom „Protulijek katolicizmu“.

Stvar je posve jasna: Tyršova ideologija ne pravi pitanja, koju vjeru ili koji nazor o svijetu ispovijeda na njezinom području ovaj ili onaj. Njoj je to irelevantno. Ali je za ideologiju značajno, što slijedi:

Ona zahtijeva od svojih sljedbenika, da jednako štiju i cijene svako vjersko uvjerenje i naziranje na svijet te njegovo ispoljavanje kao što uopće svako iskreno uvjerenje i mišljenje drugih. Iz toga logično slijedi, da ona ide u svome odgojnom radu sustavno za tim, kako bi, barem ukoliko to o njoj ovisi, pobijedilo načelo, da ima svaka vjera i svaki nazor o svijetu jednaku vrijednost, jer inače ne bi zahtijevala, da se jednako štije svako vjersko uvjerenje i svaki nazor o svijetu. U svijetlu toga načela ima dakle katolička vjera istu vrijednost kao n. pr. Vidovićev pokret; katolički moral istu vrijednost kao zahtjev, da treba braniti najveću slobodu svakoga pojedinca u moralnom pogledu sve dok nije drugima na štetu;⁴⁶⁾ stanovište, što ga katolička Crkva gledom na VI. zapovijed dekaloga razlaže i brani, istu vrijednost kao stanovište boljševičke seksualne anar-

⁴⁶⁾ Jan Pelikán u „Tyršov Sbornik“ III. 1931., str. 32., gdje to piše kao tumač Tyršovoj ideologiji; svrani primjedbu⁴⁶⁾.

Svoje sam nauke naučio na sveučilištu u Montrealu (u Americi). Kao liječnik službovao sam u Mosašistu, ali zbog bolesti u kostima morao sam neko doba otići na liječenje u gorsko mjesto. Kad sam ozdravio, došao sam u New-York. Tu sam se upoznao s nekim Židovom, upraviteljem neke sljedbe, koja je odbacila svaku vjeru. I ja sam se upisao u tu sljedbu. Postadoh pače i tajnikom iste. Već ni u što nisam vjerovao. Protestantizam postao mi je oduran, a katolicizam mi je bio nepoznat. Postao sam framasun, ali ne osobito oduševljen.

God. 1889. bio sam pozvan na jednu protestantsku skupštinu. Tu se čitala poslanica sv. Pavla apostola. Ta me se duboko dojmila. Nabavih sv. Pismo i stadoh ga pažljivo čitati. Ono mi otvori nove vidike. Unutrnji glas,

hije; katoličke bogodane istine istu vrijednost kao ateizam, jer je i ateizam jedna vrst naziranja na svijet; načela, što ih katolička Crkva uči pogledom na državni auktoritet i na samu državu te na socijalni ustroj i društveni poredak, istu vrijednost kao na pr. načela marksizma, jer i marksizam predstavlja neki nazor o svijetu i te kako, te je premnogima „najsvetiji dio unutrašnjeg života“ i t. d., i t. d. — a budući da je istina samo jedna, kaošto je i Bog samo jedan, brani se dosljedno također načelo, da ima istina istu vrijednost kako zabluda...

Cijeniti i štovati svaki nazor o svijetu: to Tyršova ideologija napadno ističe, dok nigdje ne spominje zapovijedi, kako treba da ne samo cijeniš i štuješ, nego i ljubiš svakoga sučovjeka, bez izuzetka, kao sebe samoga. Bez izuzetka, makar on bio druge vjere nego si ti, ili makar on bio i bez ikakove vjere; makar on bio i druge narodnosti nego je tvoja, ili pače pripadao narodu, koji nas prezire i napada; i makar nas naš iskrnji mrzio, vredao, klevetao i progonio smrtno. Ponovno: ističe se, da nauka, da treba jednako štovati svaku vjeru i svaki nazor o svijetu; ne ističe se pak nauka, da treba ljubiti svakoga čovjeka, i to na način, kako ti ljubiš samoga sebe.

Nauka, da su razne vjere i razni nazori o svijetu jednako vrijedni, iz temelja je suprotna

koji mi je odavna govorio, postade jači. Bio je glas Duha istine. Uvjerio sam se, da je Krist Bog i da može postojati samo jedna nepogrješiva Crkva, koja naučava istinu, od Boga objavljenu.

Bliži povod mom obraćenju bio je ovaj: Jedna američka katolička gospoda dade mi pjesmicu: „Dođi, Duše presvete — Prosvijetli nam pameti — Zrakom svoje svjetlosti.“ Nisam vjerovao u moć molitve, ali sam na nagovor one gospode ipak svakoga dana izgovarao onu pjesmicu. Ispočetka suhoparno samo ustima, kasnije sa svim žarom i pobožnošću. Ta je molitva učinila svoje. Duh Sveti zrakama svoje milosti obasjao je moju mračnu dušu, otkrio joj pravu istinu i učinio, da sam prigrlio istinu. Krstio sam se u katoličkoj crkvi 25. jula

katolicizmu, te je mora svaki katolik kao uopće svaki čovjek, koji još drži, da ima Bog i da ima samo jedna istina o Bogu, otklanjati i pobijati, jer katolik bi, barem u duši, jednostavno prestao biti katolikom, kad bi je prihvatio.⁴⁷⁾

U neposrednoj vezi sa načelom, da ima svaki nazor o svijetu istu vrijednost, mora Tyršova ideologija poviše u moralnom vaspitanju i odgojnom radu uopće zazirati od svake vjere; njezino je ishodište za sav odgojni rad areligijozno ili bezvjersko i mora da bude ovako, jer netom bi bilo na pr. katoličko ili pravoslavno ili muhamedansko ili budističko i t. d., već bi naša ideologija kao i ideologija „slobode“ bila u o-

⁴⁷⁾ Velika se nelogičnost zapaža, što je Tyršova ideologija pokazuje osobito prema katolicizmu. Ona bi, kao ideologija „slobode“, morala katolicizam cijeniti i štovati, ipak ga ona ne cijeni niti štuje, nego mu je sa svojim gore iznesenim načelom u biti suprotna. A da li ona mirno podnosi, kad je svijesni katolici u snazi svoga iskrenoga uvjerenja nužno otklanjaju i pobijaju; i da li štuje načelo pa i ispoljavanja toga načela, koje evonuka i mene, da otkrivam istinu o njoj? Svjesnim je katolicima uostalom prosto nemoguće, da pristanu uz Tyršovu ideologiju, jer ona zahtijeva od svojih sljedbenika, da čuvaju čistoću njezinih načela (sravnj „Политика“ na istom mjestu), što svijesni katolici apsolutno ne mogu. To je Tyršova ideologija među Česima već sama uvidjela te jednostavno ne prima svijesnih katolika u redove svojih sljedbenika; sravnj primjedbu ⁴⁷⁾.

1892., a malo kasnije otišao sam u Evropu i u Lurdu sam primio prvu sv. Pričest. S kakvim ganućem, to ne mogu opisati.“

Dr Bill je kasnije obratio mnogo protestanata, pače i Židova. Čeznja, da što više inovjeraca privede u krilo katoličke Crkve, bila je najživlja želja ove velike duše. Eto, što čini milost Duha Svetoga, Duha istine!

24. t. mj. slavimo uspomenu onoga sretnog događaja, kada je Duh Sveti sašao nad apostole, sakupljene okolo sv. Petra. Toga dana na osobiti način molimo se Duhu Svetom, da obasja svojom svjetlošću naše odmetnike, eda bi upoznali istinitost naše svete vjere, te se uvjerali, da se samo u katoličkoj Crkvi nalazi istina.

Primjer učene i velike duše dra Bill-a potakao naše odmetnike, da pomoću milosti Duha Svetoga ozbiljno traže i nadu istinu!

preci sama sa sobom te bi sebe sama pobijala.

Tko bi u svijetlu dosadanjih izvanjanja mogao mirno gledati, da se toj ideologiji povjerava i prepušta odgoj mladeži? Jer napokon svi se uvaženi pedagozi slažu u tome, da mora biti ishodište i uopće duh svakog odgojnog rada vjerski, i to pozitivno vjerski. Mi katolici smatramo za katoličku djecu vjerski odgoj u snazi načela katoličke Crkve kao jedan od kardinalnih zahtjeva Crkve same te gledamo u njem zapovijed Božju, koja ne trpi iznimke i od koje ne ćemo i ne možemo popustiti, makar nas protivnici gušili u istoj našoj krvi. To je naše stanovište. Ali naše je ujedno duboko i iskreno naziranje, što ga iskustvo svih vremena i kod svih katoličkih naroda potvrđuje, da će se upravo snagom načela katoličke Crkve državi i domovini iz katoličke djece odgajati najbolji državljani.

Nije Tyršova ideologija plod naše zemlje. Nije ona nikla niti je izrasla na tlu kulturnih tekovina naših zavičaja. Pače ona nije ni u istoj Češko-slovačkoj republici, gdje se u prošlom vijeku pojavila, općenito priznato područje za odgoj mladeži — češkoslovački katolici, Česi i Slovaci, da Nijemaca, Madžara, socijalista i t. d. niti ne spominjem, jednostavno je otklanjaju te im se radi toga uopće ne narivava. Naše su narodne tradicije širokogrudne te stavljaju vjeru i Crkvu u najuže veze s narodom i njegovim odgojem. Zar je odgoju i domovini uistinu korisno, što se od tih tradicija odstupa te se tudoj tvorevini — naime ideologiji, koja nema nikakvih veza s njima, povjerava odgoj mladeži?

Action Catolica Argentina

Katolici u Argentini bili su osnovali godine 1919. „Narodni Savez“, sličan njemačkom „*Volksverein*“. Sada su promijenili ime tom društvu te se zove „Argentinska katolička akcija“. Pravila su mu odobrena i od narodne vlade. Argentinci hoće, da se u programu što uže drže načela svete Crkve.

Katolici, pomozite svoju štampu, a za protivničku ni pare!

Pio X. je rekao: „Radije bih prodao nakit crkve negoli dopustio da propadne katolički list!“

Kardinal Mercier je pisao: „Radije bih osnovao list negoli bih sagradio crkvu!“

Brijači i nedjeljni odmor

Dva puta smo se osvrnuli na ovo pitanje. Prvi put smo htjeli svratiti pozornost vlasti, a drugi put vlasnika brijačnica, upozorujući i vlasti i vlasnike, da bi uvođenje nedjeljnoga rada i sa vjerskoga i sa socijalnoga stanovišta bilo teška nepravda na štetu radnika.

Vlast je prepustila vlasnicima, da konačno odluče, jer naredba kr. banske uprave o otvaranju i zatvaranju radnja u čl. 24. veli: „Izuzetno mogu biti otvorene u nedjelju... brijačnice“. Vlasnici brijačnica u Šibeniku zaključile većinom glasova, bez obzira na pravo nedjeljnog odmora pomoćnog osoblja i bez obzira na vjerski momenat, da se u brijačnicama uvede nedjeljni rad. I tako smo od tadada danas imali brijačnice otvorene i nedjeljom, na sablazan vjernika, a da se nije imalo obzira niti na veliki kršćanski praznik Uskrsa.

Sada kr. banska uprava u Splitu donijela je odluku, da se ukine nedjeljni rad i u brijačnicama. Odluku kr. banske uprave odobrilo je ministarstvo soc. polit. i nar. zdravlja, u sporazumu sa min. trgovine i industrije.

Ova odluka stupila je na snagu za Split 17. t. mj., a za ostale srezove primorske banovine važi od 24. t. mj.

Dužnost nam je, da pohvalimo kr. bansku upravu i da joj na tomu zahvalimo, kao što su joj pismeno zahvalili brijački obrtnici u Splitu. (Hoće li to učiniti i šibenski? — Op. ur.) A nadamo se, da će odsad kr. banska uprava uvijek pri svojim odlukama imati obzira na vjerske zakone i zapovijedi te potrebe i dobre običaje naroda.

Ponovićemo, što smo rekli u prvom članku, kada smo se bavili ovim pitanjem: „Kad se ruše zakoni Božji i obiteljska veza, društvo brzo postaje plijenom socijalno-revolucionarnih demagoga. Dok ponovno izrazujemo pohvalu i zahvalu kr. banskoj upravi na uredniju ovoga pitanja, šibenskim vlasnicima brijačnica savjetujemo, da odsad u sličnim prigodama ozbiljno i trijezno prosude, prije negoli stvore konačnu odluku, da se ne bi obrukali kao ovoga puta.“

Iz katoličkoga Šibenika

25-godišnjica Mise preč. don R. Piana

Pretprošloga četvrtka, na Spasovo 14. maja, odlični svećenik šibenske biskupije preč. kanonik don Rudolf Piana, kateheta gimnazije, slavio je 25. godišnjicu sv. Mise.

U katedrali sv. Jakova čitao je svečar sv. Misu u 9^{1/2} sati uz pratnju pjevačkoga gimnazijskog zbora i orkestra. Učenici gimnazije, cio profesorski zbor, brojno svećenstvo i građanstvo prisustvovalo je sv. Misi. Preč. Piana primio je poslije sv. Mise čestitke najodličnijih građana. Pred podne pohodili su ga delegati pojedinih razreda gimnazije i uz tople dačke čestitke prikazali mu lijepe darove. Cijelo poslije podne izmijenjivali su se posjeti kod kuće jubilarca do u kasnu noć, a jaka grupa od par stotina daka burno je pod kućom aklamirala svoga katehetu, iskazujući mu na taj način sponano svoju ljubav i privrženost.

Preč. Piana je punim pravom zaslužio pažnju građanstva prilikom svoga srebrenog pira. Uzoran svećenik, idealan vjeroučitelj i iskreni patriota.

Kao svećenik vrši za 25 godina marno i odano Bogu i Crkvi svoju dužnost održavši čist kao dijamant svoj misnički karakter. Predan svom biskupu i biskupiji desnom mu je rukom u upravi dviju dieceza i svojim taktom i razborom vrijednim savjetnikom u mučnom i kompliciranom radu.

DUHOVI. U nedjelju 24. t. mj. su Duhovi. U obliku je gorućih jezika sašao Duh Sveti na apostole, da užge i utvrdi njihovu požrtvovnu ljubav. Zato se danas čita sv. Misa u crvenom odijelu. Za spomen dolaska Duha Svetoga dijele danas i sutra biskupi u svojim stolnim crkvama sv. potvrdu, koja nas čini vojnicima Kristovim i djelomice saradnicima u apostolstvu spasavanja ljudskih duša. Za spomen, što je na današnji blagdan oko 3.000 ljudi vjerovalo riječima sv. Petra i poslušalo njegov poziv, da se pokrste, dijeli i danas još sv. Crkva na Duhove svečanom načinom sv. krst. — Obnovimo danas krsni zavjet i prisegu vjernosti Kralju našem i molimo Duha Svetoga, da s Njegovom pomoću ustrajemo u borbi za kraljevstvo Kristovo u dušama našim, u našim porodicama, i u svemu privatnom i javnom životu, do slavne pobjede svih neprijatelja Kristova mira i slave.

DUHOVI U KATEDRALI. Na Duhove 24. t. mj. u Stolnoj Bazilici sv. Jakova pontifikalna sv. Misa preuzv. g. biskupa počeo u 10^{3/4} sati.

SV. KRIZMA. Na duhovski ponedjeljak 25. mj. naš preuzv. g. biskup dijeliće sakrament sv. krizme školskoj mladeži i ostalim vjernicima u Stolnoj Bazilici sv. Jakova. Sv. Misa će početi u 10^{1/2} sati, nakon koje će slijediti oko 11^{1/4} sati dijeljenje sv. krizme.

BLAGDAN SV. PAŠKALA. Ove godine, kao nikada kroz zadnjih desetak godina, zgrnuo se pobožni puk crkvi sv. Lovre uoči i na blagdan sv. Paškala na poklon ovom velikom ugodniku Božjem i ljubitelju Presv. Olt. Sakramenta i Majke Božje. Ne samo iz Šibenika,

Vjeroučitelj na mjesnoj gimnaziji već 23 godine od njezina osnutka srastao je uz zavod dušom i srcem. Njemu je posvetio sve lijepe vrline uma i srca. U najteže doba okupacije prednjači u zavodu u borbi protiv nametljivom tuđinu. Bacaju ga iz škole i njega i kolege, ali preč. Piana spasi zavod, jer isposlova, da se biskupska palača dodijeli za pouku daka. U sobama biskupske residencije uredeni su razredi, i gimnazija funkcionira za dugo mjeseci normalno, i ako smetana čestim provalama i premetačinama.

Italijani ne ostaju dužni preč. Piana. Gona ga u internaciju na Visovac i on se bolno dijeli od svoga Šibenika, da se u nj poslije Rapalla povraća.

Daštvo je gimnazije trajno cijenilo i voljelo svoga katehetu preč. Piana, jer je u njemu naziralo ne stroga i suhoparna nastavnika, već oca i prijatelja. Preč. je Piana časno odgovorio svom teškom zadatku vjeroučitelja, i ako je taj položaj uvijek bio težak, delikatan i pun odgovornosti. Srednjoškolski je kateheta pastir izabranoga dijela stada Gospodnjega.

I naš se „Katolik“ pridružuje čestitkama i želi preč. Piana svako dobro, da jednako agilno, požrtvovano i ustrajan u radu za Boga i Crkvu dočeka i pedesetogodišnjicu sv. Mise — et ultra!

nego i iz obližnjih sela i otoka, dapače i iz zagorske zagore, mnogi su došli, da se pomole pred Svečevim kipom, zahvale se za primljene milosti i za nove ga zaprose. Crkva je bila dupkom puna jutrom u vrijeme lekcija, zatim u vrijeme svečane Mise i poslije podne preko propovijedi i blagoslova. Pohvalno slovo u čast sv. Paškala držao je mp. o. Bernardin Topić. Kao najljepši plod ove devetnice i svetkovine bio je obilni broj svetih ispovijedi i pričesti: preko četiri stotine stupilo ih je tom prilikom na sv. sakramente.

SKUPŠTINA „CECILIJANSKOGA ZBORA.“ U subotu 16. t. mj. održana je godišnja skupština „Cecilijanskoga Zbora“, na kojoj je izabran ovaj novi odbor: Predsjednik g. don Rudolf kan. Piana, potpredsjednik g. Božo Duličić, tajnik prof. g. Dinko Foretić, blagajnik g. Joso Vodopija; odbornici; Mns. don Ante kan. Šare i g. Ante Kaštelan; arhivari; g. Špiro Bumber i gđica Janja Jadronja; revizori gg. Augustin Meznarić i don Krsto Stošić.

DAR NAŠEM LISTU. Da počasti uspomenu pk. dra Ettore Chiabov, darovao je u fond našega lista preč. g. don Jerko kan. Jurin Din 20. — Uprava mu harno zahvaljuje.

Naši dopisi

VODICE, 18. svibnja 1931.

Proslava Dana katoličke omladine

Križarska omladina u Vodicama proslavila je u nedjelju 17. t. mj. Dan kat. omladine. Li-

jepo je bilo vidjeti tu mladež u sjeni Kristova oltara. Tu se napojila na Vrelu Života. Tu je započela svoju proslavu.

Svečano raspoloženje uvečali su Križari i Križarice iz Šibenika, koji su prispjeli posebnim motorom „Lovac“ u 3 sata poslije podne. Dočekali su ih domaći, a onda su krenuli u crkvu, gdje se obavila svibanjska pobožnost uz ruzarij i blagoslov sa Presvetim. Posebnu notu uzvišenosti podalo je čitavoj funkciji skladno pjevanje litanija i Marijine pjesme sa strane šibenskih Križarica. Nato su svi zajedno krenuli na šetnju u Tribunj. I tu su šibenske Križarice pjevanjem pozdravile Svetotajstvenog Isusa i Mariju. Medusobna prijaznost i intimnost dokazale su demokratičnost katoličkih redova. Svi su osjetili, da ih vežu vječni ideali. Na povratku u Vodice Križarice su održale zajednički sastanak, a u programu istoga sudjelovale su Šibenke i Vodičanke, starije i mlade.

U 7 sati uveče našli su se svi u ukusnoj dvorani „Vodičke glazbe“ na akademiji šibenskog Okružja HKNSaveza. Akademiju je otvorio vlč. don Petar Vlasanović. U proslavu je iznio vječna Kristova načela, koja su oduvijek oduševljavala Njegove borce. Srdačno je pozvao roditelje i prijatelje, da razumiju našu mladež i da je pomognu u njezinom svetom nastojanju. Zatim je Križar M. Latin, pročitao „Okružnicu dra A. Bauera kat. omladini“. Sa mnogo razumijevanja deklamirao je Križar Jurice v-M. Niko pjesmu „Vitezovi hrabro stoje“ i Šprljan Ign. „Kristu Kralju“. Također su pohvalno izveli Mali Križari Skočić R. deklamaciju „Mariji“ i Šprljan I. deklamaciju „Učiteljev poziv“. Sa mnogo efekta izvela su trojica Križara zbornu deklamaciju „Orači“ od I. Poljaka. Osobito je lijepo, sa puno osjećaja i razumijevanja deklamovao brat L. Županović iz Šibenika Šenoinu „Kleveticima“. Mnogo je doprinijelo varijaciji akademije odlično pjevanje šibenskih Križarica. One su nastupile s pjesmama: „Sva se bijeli“, „S Velebita klik se ori“ i „Zvijezdo mora“. Šibenski Križari su isto tako vrlo lijepo odsvirali na tamburama nekoliko komada. Još su vodički Križari odigrali „Slobodoumnik“ (Igra u 1 činu od dra K. Premužića) i Mali Križari „Očeve suze“ (igrokaz od Zl. Špoljara). Ideja je u obim komadima savremena i poučna. Zauzimanje i trud ovih mladića i djece za vrijeme pripreve dostojno je bilo nagradeno lijepim uspjehom i burnim aplauzom publike. Svima, a naročito slobodoumniku (J. Šprljanu) neka je priznanje. Svima gostima iz Šibenika i Vodica zahvalio je vlč. don Petar Vlasanović, a iza zbornoga pjevanja „Hoćemo Boga“ spremiše se Šibenčani na odlazak.

Utješljiva je pojava, da je među brojnom publikom bila u velikom broju zastupana inteligencija mjesta. Najbolji dokaz, kakav ugled uživaju Križari u mjestu!

Skromno, bez parade, srdačno i s pravim veseljem djece Božje proslavljen je Dan katoličke omladine. To neka zadovolji sve one, koji su na bilo koji način doprinijeli uspjehu proslave! To neka ih bodri u daljnjem radu!

P-a

Jesam li podmirio pretplatu?

„KATOLIK“ izlazi svaki tjedan. — Pretplata godišnje Din 30 — Za inozemstvo dvostruko Oglasi po naročito tarifi. — Vlasnik i odgovorni urednik: sveo. JOSO FELICINOVIC, šibenik, ulica sv. Martina. — Adresa uredništvo i uprave: šibenik, Pošt. pretinao 17. — štampa: Pučka Tiskara, braća Matačić pk. Petra, predstavnik Vjek. Mat.čić